

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinînd, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocații Petru Bobu și Victoria Eșanu împotriva sentinței Judecătoriei Militare din 25 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2014, în privința inculpaților

***Gheorghîța Adrian Vitalie**, născut la 14 decembrie 1995 în r-nul Drochia, s. Gribova, locuitor al or. Drochia, str. Mitropolit Varlaam 11, ap. 17, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

***Costea Ionel Vitalie**, născut la 21 august 1994, originar și locuitor al s. Pelivan, r-nul Orhei, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

în instanța de fond:

în instanța de apel:

în instanța de recurs:

Termenul de examinare a cauzei

10 martie – 25 martie 2014,

18 aprilie – 16 iunie 2014,

01 octombrie – 17 decembrie 2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 25 martie 2014, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, Gheorghîța Adrian a fost condamnat în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începînd cu 03 martie 2014.

Costea Ionel a fost condamnat în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începînd cu 23 februarie 2014.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Gorceac Ion, dar în privința lui hotărîrile judecătorești nu se contestă.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că, Gheorghîța Adrian a fost încorporat în rîndurile Forțelor Armate ale R. Moldova la 21 ianuarie 2014 de către Secția

administrativ - militară Drochia și repartizat pentru îndeplinirea serviciului militar în termen în Brigada 1 infanterie motorizată.

Costea Ionel a fost încorporat în rândurile Forțelor Armate ale R. Moldova la 22 ianuarie 2014 de către Centrul militar teritorial Orhei și repartizat pentru îndeplinirea serviciului militar în termen în Brigada 1 infanterie motorizată.

Pentru perioada de instruire a militarilor încorporați în iarna anului 2014, adică 22 ianuarie - 28 februarie 2014, soldații Gheorghiuța A. și Costea I. au fost numiți în calitate de „cursanți”, Costea I. în cadrul grupei 1, iar Gheorghiuța A. în cadrul grupei 2, plutonul 4, compania 2 a batalionului instruire.

Îndeplinind serviciul militar în unitatea sus-indicată, la 17 februarie 2014, în jurul orelor 23.30 min., Gheorghiuța A., urmărind scopul eschivării de la serviciul militar în grup de persoane, adică al dezertării, împreună cu Costea I., Gorceac I. și altă persoană, au părăsit samavolnic dispunerea Brigăzii 1 infanterie motorizată, inițial sărind prin geam de la etajul 2 al cazărării, iar apoi și gardul unității militare.

La 22 februarie 2014, orele 19.00, Costea I., intenționând să plece cu trenul la câștig în or. Moscova, Federația Rusă, la traversarea Frontierei de Stat a R. Moldova prin punctul de control și trecere „Vălcineț”, a fost depistat de reprezentanții poliției de frontieră și transmis în Brigada 1 infanterie motorizată.

La 03 martie 2014, orele 04.50, Gheorghiuța A. intenționând să plece cu trenul în or. Moscova, Federația Rusă, la traversarea Frontierei de Stat a R. Moldova prin punctul de control și trecere „Vălcineț”, a fost depistat de reprezentanții poliției de frontieră și transmis în Brigada 1 infanterie motorizată.

Instanța de fond a reținut că, în ședința preliminară, inculpații au declarat personal, prin înscrisuri autentice, că recunosc săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunosc și asupra cărora nu au obiecții.

Instanța de a constatat că aceste cereri sunt depuse în conformitate cu legislația în vigoare, iar din probele administrate rezultă că faptele inculpaților sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoane acestora pentru a permite stabilirea unei pedepse, și prin încheierea din 25.03.2014 a admis cererile înaintate de inculpați.

Fiind audiați, în calitate de inculpați au recunoscut totalmente săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și toate probele administrate de procurer, anexate la materialele cauzei penale.

În baza probelor administrate și circumstanțele cauzei penale, instanța a ajuns la concluzia că acțiunile inculpaților Gheorghiuța A. și Costea I. sînt corect încadrate în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca dezertarea, adică părăsirea unității militare în scopul eschivării de la serviciul militar, săvârșită de mai multe persoane cu statut de militar.

La stabilirea pedepsei, conducîndu-se de art. 7 și 75-78 Cod penal, instanța a luat în considerare faptul, că inculpații au comis o infracțiune gravă, că în cazul dat este afectată ordinea de exercitare a serviciului militar și disciplina militară, respectarea strictă a cărei constituie condiția principală de asigurare a capacității de luptă a Forțelor Armate, că ei nu au antecedente penale, au recunoscut vina integral și au solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că nu au părăsit unitatea cu arma și n-au comis alte careva acțiuni ilegale, fapt ce într-un fel micșorează gravitatea acțiunii comise, că la locul serviciului militar sunt caracterizați negativ, s-au manifestat ca militari nedisciplinați și pregătiți foarte slab, nu depun efort pentru însușirea specialității militare și a regulamentelor militare, au atitudine negativă

față de serviciul militar, nu au dorință de a se subordona și de a îndeplini cerințele și indicațiile superiorilor și cerințele regulamentelor militare, față de obligațiunile funcționale au o atitudine neconștiincioasă, ei nu s-au întors benevol în unitatea militară și nici nu intenționau să se întorcă la serviciu, că circumstanțe ce agravează răspunderea inculpaților n-au fost constatate.

Gheorghiu A., la locul de trai este caracterizat negativ, duce un mod de viață neadecvat, are încălcări a ordinii publice.

Costea I., la locul de trai este caracterizat satisfăcător, a fost sancționat contravențional pentru încălcarea ordinii publice. În viziunea poliției se consideră o persoană predispusă de a săvârși infracțiuni și contravenții.

La fel, instanța a stabilit în calitate de circumstanțe atenuante căința sinceră a inculpaților și ilegalitatea acțiunilor superiorilor inculpaților, care au provocat infracțiunea, cazuri expuse de inculpați în ședința de judecată de maltratare și înjosire a acestora.

Instanța a reținut că circumstanța atenuantă - recunoașterea vinovăției, nu este relevantă, deoarece cauza a fost examinată în procedură specială, fiind admisă de către instanță cererea inculpatului privind examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală și însuși recunoașterea vinovăției este una din condițiile procedurii date (art. 364/1 alin. (2) CPP), iar ca consecință inculpații beneficiază de reducerea limitelor pedepsei prevăzute cu 1/3 (art. 364/1 alin. (8) CPP), și aceasta ar însemna că la aceleași situații de drept li se v-a acorda o dublă valență juridică.

Instanța, ținând cont la fel și de influențarea pedepsei stabilite asupra corectării vinovaților a considerat că pentru corijarea și reeducarea inculpaților, este necesară și rațională aplicarea unor categorii de pedepse privative de libertate, în limitele sancțiunii prevăzute la art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală și prevederilor art. 78 alin. (1) Cod penal, pedeapsa fiind redusă la limita minimă prevăzută.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie condamnați în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal la câte 3 ani și 6 luni închisoare, fiecare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a invocat că circumstanțele atenuante ca „ilegalitatea acțiunilor superiorilor inculpaților, care au provocat infracțiunea” sunt nejustificată și se bazează doar pe afirmațiile inculpaților, invocate cu scopul micșorării pedepsei, veridicitatea cărora nu a fost verificată conform art. 274 Cod de procedură penală. Mai mult, la urmărirea penală inculpații au negat faptul dat, menționând că careva atitudini batjocoritoare din partea superiorilor, pe parcursul îndeplinirii serviciului militar, față de ei nu au fost admise. Au comis infracțiunea încriminată doar din motivul că nu au fost selectați pentru îndeplinirea serviciului militar în continuare în Batalionul de gardă din mun. Chișinău. Faptul că față de inculpați nu au fost admise relații neregulate, inclusiv și cu aplicarea actelor de violență, s-a reflectat și în declarațiile martorilor, camarazilor de serviciu a acestora, A. Cociorva, B. Verbovschi, E. Velicico, V. Gulea, L. Oncea, G. Gorea, precum și superiorilor lor I. Nazarco., D. Lungu, D. Ogorodnic și R. Coroban.

Potrivit art. 78 alin. (4) Cod penal în caz de concurs al circumstanțelor agravante și celor atenuante, coborârea pedepsei pînă la minimumul sau ridicarea ei pînă la maximumul prevăzut la articolul corespunzător din partea specială a Codului penal, nu este obligatorie.

Prin urmare, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază, ce a generat aplicarea unei pedepsei cu închisoare coborîta pînă la limita de jos, doar de 2 ani, greșit individualizată în raport cu prevederile Capitolul VII din partea generală a Codului penal.

La fel, nu s-a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, restabilirea echității sociale și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea inculpaților, cît și a altor persoane.

Pedeapsa stabilită inculpaților, le-a creat o situație prea blîndă, fapt care contravine scopului legii penale prevăzut de art. 2 alin. (2) Cod penal și scopului legii de procedură penală prevăzut în art. 1 alin. (2) CPP.

3.1 Avocații Ș. Șevciuc și V. Eșanu la fel au declarat apeluri, solicitînd, în ședința instanței de apel (*f.d. 160-164*), casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului Costea I. să-i fie suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform art. 90 Cod penal.

Apelanții au indicat că pedeapsa aplicată lui Costea I. este una prea aspră. Nu s-a ținut cont de circumstanțele cauzei, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise, de personalitatea infractorului.

Inculpatul nu are antecedente penale, are lor permanent de trai, unde este caracterizat satisfăcător, a recunoscut vina integral, s/a căit sincer de cele comise, judecarea cauzei s/a efectuat pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul nu a părăsit unitatea militară cu arma și nu a comis alte careva acțiuni ilegale.

De asemenea, inculpatul a fost supus unor presiuni de ordin fizic și psihic, unui tratamnet degradant și inuman de către superiori, acțiuni care au provocat dezertarea lui din rîndul forțelor armate ale RM.

Inculpatul a aflat de la prieteni, că starea de sănătate a bunelului s-a înrăutățit brusc. Aceasta i-a provocat emoții, ori bunelul este unica ființă mai apropiată cu care a comunicat.

N-ar fi de neglijat nici afirmațiile inculpatului că a fost maltratat, fiind încă un motiv ce l-a făcut să părăsească unitatea, unde relațiile dintre soldați și ofițeri nu erau chiar bune, mulți doreau să părăsească unitatea. De cîte ori el s-a adresat la comandantul de grupă cu probleme de sănătate, întotdeauna era ignorat spunîndu-i-se că comandantul nu-i doctor. Din cuvinte vulgare nu mai ieșea, întotdeauna era numit cu cuvinte necenzurate și dacă nu efectua ceva corect la lecțiile de instruire era bătut cu pumnul în barbă.

Despre dezertare nu i-a vorbit nimeni și nu a fost preîntîmpinat de consecințele și sancțiunile care ar putea să urmeze.

Inculpatul a avut probleme cu locotenentul Simen, cînd facea vre-o greșală el se apropia și îl lovea, striga la el și îl înjosea, de aceea a părăsit unitatea militară.

Des era pus să se culce pe sub paturi, era bătut pe spate.

Maltratările și batjocura la care a fost supus, cad sub incidența de extremă necesitate, prevăzută de art. 35 lit. c) Cod penal, iar art. 38 alin. (1) și (2) Cod penal, stabilește că nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvîrșită în stare de extremă necesitate.

La fel, din materialele cauzei rezultă că a fost încheiat un acord de recunoaștere a vinovăției, dar cu încălcări flagrante a art. 309 alin. (2) lit. b) CPP, iar examinarea cauzei s-a efectuat în procedura specială prevăzută de art. 364/1 CPP.

În așa mod au fost ascunse atît neregulile din unitate, cît și de procedură. Procurorul a venit singur la penitenciarul din Bălți, l-a chemat pe inculpat și i-a spus că

avotatul se grăbește, dar ea e la curent cu totul. Apoi procurorul i-a dat să semneze niște hîrtii, el neștiind ce semnează.

Astfel, au fost aplicate două proceduri speciale, scopul fiind de a evita examinarea cauzei în mod obișnuit cu citarea și audierea martorilor, inclusiv a apărării, în consecință fiind încălcate drepturile inculpatului la apărare.

Sentința nu rezistă criticii și din motivul că printr-o încheiere s-a dispus examinarea în procedura specială, iar prin alta, examinarea în procedura generală.

La urmărirea penală, declarațiile martorilor parcă ar fi fost „trase” sub indigou, ceea ce nu se întîmpla în ședința de judecată.

Aliniate întrgi din procesele-verbale de audiere a martorilor D. Ogorodnic, I. Nazarco, D. Lungu, O. Țurcan și R. Coroban, sunt identice.

Se crează impresia că declarațiile „depuse” de martorii nominalizați nu le aparțin tocmai lor, ci procurorului militar care a întocmit aceste acte de procedură, martorii doar semnîndu-se pe ele, și apoi aceste declarații nici nu corespund întocmai realității.

Și declarațiile soldaților L. Oncea, G. Gorea, V. Gulea, E. Velicico, B. Verbovschi și A. Cociorva, coincid. Posibil că ei au primit ordin, fiind impuși de superiorii săi și de către procurorul militar să semneze procesele-verbale de audiere și nici măcar nu le-au citit, dar au semnat.

Ordonanța privind refuzul în începerea urmăririi penale și clasarea procesului penal din 25 aprilie 2013 este una formală, bazată pe copiile proceselor verbale din prezenta cauză.

3.2 Avocatul P. Bobu și inculpatul Gheorghîța A. la fel au declarat apeluri, solicitînd, în ședința instanței de apel (*f.d. 160-164*), casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care ultimului să-i fie suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform art. 90 Cod penal.

Apelanții au invocat că inculpatul a fost înjosit și maltratat de către superiori, limbajul cărora la fiecare al treilea cuvînt este licențios, și de aici ofensator. La această atitudine nu se aștepta inculpatul, pe care n-a rezistat-o, fiind determinat să părăsească unitatea.

În astfel de circumstanțe, este prezentă o cauză ce înlătură caracterul penal al faptei și anume cea prevăzută de art. 35 lit. c) Cod penal – extrema necesitate. Or, pentru a-și salva integritatea corporală și sănătatea de la un pericol iminent, situație prevăzută de art. 35 alin. (2) Cod penal, inculpatul nu a avut altă posibilitate.

În noaptea spre 03 martie 2014, inculpatul a fost reținut de poliția de frontieră. Însă un proces-verbal, conform art. 165 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, n-a fost întocmit, astfel nefiind respectate nici prevederile art. 167 din același Cod.

Actul respectiv a fost întocmit doar a doua zi, și nu la ora 10:30, cum este indicat, ci mult mai tîrziu.

Gheorghîța A. mai întîi a fost audiat în calitate de învinuit, mai apoi pus sub învinuire, după ce audiat în calitate de bănuțit. Evident că în ambele cazuri, acesta a declarat că n-a fost maltratat, recunoaște vina și chiar se căiește.

În actele precitate nu este indicat locul săvîrșirii faptei, o condiție obligatorie de aplicare a legii penale, stabilite de art. 12 din Codul respectiv.

Expunerea evazivă asupra faptei reținute prin rechizitoriu echivalează cu lipsa informației despre fapta incriminată.

Formulările acuzării și actele respective nu corespund dispoziției normei penale imputate.

Instanța de judecată a fost obligată să observe și să ia atitudine față de aceste încălcări și, cel puțin, să nu accepte procedura specială de judecare a cauzei.

În atare circumstanțe, sentința nu prezintă în sine un lucru judecat, ea urmînd a fi casată din motivul existenței cauzei ce înlătură caracterul penal al faptei, cît și din motivul încălcărilor comise atît la urmărirea penală și la judecarea cauzei.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2014, toate apelurile au respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații au săvîrșit infracțiunea imputată.

Circumstanțele cauzei au fost constatate din totalitatea probelor acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectîndu-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, vina inculpaților în comiterea infracțiunii imputate se confirmă prin probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, iar acțiunile lor au fost corect calificate în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca dezertarea, adică părăsirea unității militare în scopul eschivării de la serviciul militar, săvîrșită de mai multe persoane cu statut de militar.

La numirea pedepsei, instanța de fond corect a aplicat prevederile art. 7, 75-78 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de fond justificat a luat în considerare că inculpații au comis o infracțiune gravă, a ținut cont de gradul de pericol social al acțiunii comise, că în cazul dat este afectată ordinea de exercitare a serviciului militar și disciplina militară, respectarea strictă a căreia constituie condiția principală de asigurare a capacității de luptă a Forțelor Armate, că inculpații nu au antecedente penale, că ei au recunoscut vina integral și au depus cereri privind judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că nu au părăsit unitatea cu arma din dotare și n-au comis alte acțiuni ilegale, fapt ce într-un fel micșorează gravitatea acțiunii comise.

Instanța de fond a luat în considerație toate circumstanțele comportării inculpaților pînă la comiterea infracțiunii, că la locul serviciului militar s-au caracterizat negativ, pe parcursul perioadei de serviciu în cadrul batalionului de instruire, compania 2 instruire s-au manifestat ca militari nedisciplinați și pregătiți foarte slab, nu au depus efort pentru însușirea specialității militare și a regulamentelor militare, au avut atitudine negativă față de serviciul militar, nu au avut dorință de a se subordona și de a îndeplini cerințele și indicațiile superiorilor, și cerințele regulamentelor militare, față de obligațiunile funcționale s-au manifestat neconștiincios.

Gheorghita A. la locul de trai se caracterizează negativ, duce un mod de viață neadecvat, are încălcări a ordinii publice.

Costea I. la locul de trai se caracterizează satisfăcător, dat fiind faptul că anterior au fost înregistrate plîngerii în privința lui de la locuitorii s. Pelivan, încălcînd ordinea publică, pentru care fapt a fost sancționat contravențional. În vizorul poliției se consideră o persoană predispusă de a săvîrși infracțiuni și contravenții.

Astfel, la individualizarea pedepsei instanța de fond corect a luat considerație că perioada de timp a dezertării inculpatului Gheorghita A. este de circa 13 zile, fiind depistat și reținut de poliția de frontieră și transmis în Brigada 1 infanterie motorizată la

părăsirea țării.

Perioada de timp a dezertării inculpatului Costea I. a constituit circa 5 zile, fiind depistat de poliția de frontieră și transmis în Brigada 1 infanterie motorizată la părăsirea țării.

Astfel, o circumstanță ce-i caracterizează pe inculpați negativ este și faptul că ei nu s-au întors benevol în unitatea militară și nici nu intenționau să se întoarcă la serviciu militar.

În calitate de circumstanță atenuantă a fost recunoscută „ilegalitatea acțiunilor superiorilor inculpaților, care au provocat infrafracțiunea”, cazuri expuse de inculpați în ședința de judecată de maltratare și înjosire a acestora.

Circumstanțe atenuante sunt și căința sinceră, ilegalitatea acțiunilor superiorilor inculpaților, care au provocat infrafracțiunea.

Instanța de fond corect a considerat că „recunoașterea vinovăției” nu constituie circumstanța atenuantă, deoarece cauza a fost examinată în procedură specială, iar însuși recunoașterea vinovăției este una din condițiile procedurii date (art. 364/1 alin. (2) CPP), iar ca consecință inculpații beneficiază de reducerea limitelor pedepsei prevăzute cu 1/3 (art. 364/1 alin. 8 CPP) și aceasta ar însemna că la aceleași situații de drept i se v-a acorda o dublă valență juridică.

Circumstanțe, ce agravează răspunderea inculpaților nu au fost constatate.

Din considerentele menționate, justificat instanța de fond a considerat necesară și rațională stabilirea unor categorii de pedepse privative de libertate, în limitele sancțiunii prevăzute la art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) CPP și prevederilor art. 78 alin. (1) Cod penal, pedeapsa fiind redusă la limita minimă prevăzută de lege.

Prima instanță nu a comis careva omisiuni, erori sau viciu fundamental în aspectul dat, ținând seama de toate circumstanțele pricini și a aplicat în privința inculpaților o pedeapsă echitabilă.

Mai mult, instanța de fond corect a aplicat prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infrafracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că argumentele apelanților sunt neîntemeiate, nefondate și urmează a fi respinse, iar sentința contestată, fiind una legală și întemeiată, urmează a fi menținută.

5. Avocatul P. Bobu a declarat recurs ordinar în numele inculpatului Gheorghiuța A., în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a repetat motivele invocate în apel, inclusiv cele reproduse la pct. **3.2** di prezenta decizie, și a menționat că deși decizia este de un volum solid, de 18 file, la argumentele apelului suplimentar instanța s-a referit în treacăt, cu 14 cuvinte în alineatul 4 de jos de la fila 17, indicând că prima instanță și-a motivat soluția menționată, nu a comis careva omisiuni, erori sau viciu fundamental. Iar în dispozitivul deciziei despre apelul suplimentar nici nu se pomenește.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

5.1 Avocatul V. Eșanu la fel a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și dispunerea achitării inculpatului Costea I. - *în temeiul art. 390*

alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, existența circumstanțelor prevăzute de art. 35 lit. c), d), 38 și 39 Cod penal, ce înlătură caracterul penal al faptei.

Recurentul a indicat că instanța de apel n-a luat atitudine în raport cu toate motivele invocate în apelul suplimentar.

S-a solicitat să se ia în calcul că Costea I. a fost determinat să părăsească unitatea militară, la știrea despre agravarea stării sănătății bunelului său, care în condițiile când tatăl a decedat iar mama se află peste hotarele țării, este unica ființă apropiată.

Alt motiv și principalul, din cauza căruia Costea I. a părăsit unitatea militară a fost relațiile neregulate, însoțite de ofense și maltratări. Anume maltrătarile și batjocura la care a fost supus, cad sub incidența normei de drept despre extrema necesitate, prevăzută de art. 35 lit. c) Cod penal, iar art. 38 alin. (1) și (2) Cod penal stabilesc că nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în stare de extremă necesitate. Este în stare de extremă necesitate persoana care săvârșește fapta pentru a salva viața; integritatea corporală sau sănătatea sa, a altei persoane ori un interes public de la un pericol iminent care nu poate fi înlăturat altfel.

În apelul suplimentar s-a indicat și la încălcările procesuale, comise la urmărirea penală.

Toate aceste încălcări au fost aprobate de prima instanță, care le-a completat cu ale sale, mai întâi acceptând acordul lui Costea I. de recunoaștere a vinovăției, în acest sens pe 25 martie 2014 fiind adoptată și o încheiere. Mai apoi, tot în aceeași zi, prima instanță a respins acest acord. Și atunci Costea I. a acceptat examinarea cauzei în procedura specială, prevăzută de art. 364/1 Cod procedură penală, iar în acest sens mai fiind adoptată o încheiere, în vigoare rămânând și prima.

Argumentele apelului suplimentar și-au găsit locul, fiind reproduse în discriptivul deciziei, și încă de două ori. Însă instanța de apel la aceasta și limitându-se, fără să le dea careva aprecieri și să motiveze respingerea lor. A indicat doar că prima instanță și-a motivat soluția menționată și nu a comis careva omisiuni, erori sau viciu fundamental. Iar împrejurările în care inculpații au săvârșit infracțiunea au fost constatate din totalitatea de probele acumulate corect apreciate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 11) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor respective pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) și 11) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că avocații și inculpații au formulat în ședința instanței de apel doar o singură solicitare, cea de aplicare față de inculpații recunoscuți vinovați în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal a prevederilor art. 90 Cod penal (*f.d. 160-164, pct. 3.1 și 3.2 din decizie*).

Asupra procesului-verbal al ședinței instanței de apel nu au fost aduse obiecții, în conformitate cu prescripțiile din art. 336 alin. (6), (7) Cod de procedură penală și, astfel, informațiile inserate în acest act procedural sunt prezumate a fi veridice.

Împrejurările expuse denotă că recurenții sunt de acord cu concluziile instanței de fond privind constatarea vinovăției inculpaților în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cât și cu încadrarea juridică a acțiunilor acestora. Or, dacă cauza a fost judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, critica ulterioară a probelor administrate în faza de urmărire penală, fiind inițial acceptate de apărare și inculpați prin înscrisuri autentice, nu are nicio justificare legală (*pct. 2 din decizie*).

Pe lângă aceasta, potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că solicitarea specificată în recursul ordinar al avocatului V. Eșanu și reprodusă la **pct. 5.1** din prezenta decizie, că inculpatul Costea I. urmează a fi achitat - *în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, existența circumstanțelor prevăzute de art. 35 lit. c), d), 38 și 39 Cod penal, ce înlătură caracterul penal al faptei*, nu a fost susținută, deci și invocată, și în apel (*vol. 2, f.d. 16-164, pct. 3.1, 4, 5 din decizie*).

Rezultă că recursurile ordinare în partea privind dezacordul recurenților cu valabilitatea probelor administrate, privind solicitarea achitării inculpatului Costea I. pentru că există o cauză de înlăturare a răspunderii penale și privind pretenția că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au niciun suport legal.

Totodată, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în **pct. 2 și 4** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpaților în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și 364/1 Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, instanța de apel pronunțându-se argumnetat asupra motivelor în latura pedepsei penale, invocate în apelurile de pe rol.

Rezultă că pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpaților în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, se observă că recursurile declarate sunt întemeiate pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpaților (*pct. 5-5.1 din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate

instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile atacate cuprind motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanțele au aplicat inculpațiilor pedepse individualizate conform prevederilor legale și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocații Petru Bobu și Victoria Eșanu împotriva sentinței Judecătoriei Militare din 25 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2014, în privința inculpațiilor Gheorghita Adrian Vitalie și Costea Ionel Vitalie, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 ianuarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan